

Már Arisztotelész is megmondta

A nevelés sokféleképpen megfogalmazható, nagyon sok megközelítés létezik, gyakorlatilag tudományágak épültek fel a különböző, néha egymást igazoló, alkalmasint egymásnak is ellentmondó definíciók mentén.

Az egyik, hozzánk közel álló meghatározás **Arisztotelésztől** származik, s kimondja, hogy *nevelni annyit jelent, mint segíteni gyermekeinket abban, hogy növekedjenek az erényekben. Az erények (lat. virtus, gör. areté) gyakorlása méltóságot ad az embernek, hogy képes legyen éretten és felelősségteljesen dönteni a jó mellett, hogy tudja követni az ideáljait és ez elvezesse őt a boldogsághoz, ami az emberi élet végső célja.*

Az erény szó napjainkban kicsit kifakulni látszik, s sokszor az érték kifejezést használjuk helyette, egyébként helytelenül, mert a kettő nem fedi teljesen egymást.

Az erények nagyon mélyen meghatározzák a gyermekünk egyéniségét, nem csak külső mázként vannak jelen az életünkben, hanem **a jellemformálás** alapját képezik. Érdeemes időről időre kicsit közelebről megvizsgálni, mit értünk egy-egy konkrét erény alatt, hiszen jó, ha tudjuk, hogy **egy adott nevelési helyzetben** a gyermekünkénél **a bátorságot, a mértékletességet vagy éppen a mások tiszteletét** kell-e motiválnunk, illetve **a rend vagy az erősség** meglévő erényére építve tudjuk bátorítani és biztatni a **kitartásra, állhatatosságra**.

Arisztotelész szerint az erények gyakorlással megszerezhető készségek, tetteink belőlük fakadnak. *Aquinói Szent Tamás* – az arisztotelészi gondolatot továbbfejlesztve – az erényeket a lélek jó *készségeinek* (habitus) nevezi, mely alkalmassá tesz a jó megtételére.

Minden jellembeli tulajdonságnak jelentősége van a nevelés során, de fontos tudatosítanunk az **erények harmóniájának** szabályát: ha valaki fejlődik az egyik erényben, ennek következtében a többi erényben is előrehalad.

Minden képesség megszerzésének megvannak a **fogékony időszakai**. Egy bizonyos életkorban könnyebben sajátítunk el dolgokat, mint korábban vagy később (beszéd, kúszás, járás), s ez természetesen vonatkozik az erényekre is. Óvodáskorban a jellemformálás szempontjából a legnagyobb jelentősége **a rend, az őszinteség, az engedelmesség** gyakorlásának van, ám a többi jellembeli tulajdonság alapjait is ebben a korban tudjuk lefektetni.

A nevelés a családban kezdődik, a kisgyermek számára mindig is a család az értékek átadásának a legfontosabb helyszíne. Ebből kifolyólag a gyermeknevelés **egy folyamatos törekvés a saját jellemünk formálására**, hiszen senki sem tudja továbbadni azt, amivel ő maga nem rendelkezik. S bár a nevelés elsősorban szülői feladat és felelősség, nem vagyunk ebben egyedül: a tágabb család, az óvoda, iskola, a környezetünk is formálja gyermekünket, szerencsés esetben támogatva a mi igyekezetünket.

A folyamatosan bővülő kiadványunkban egy-egy tipikus kisgyermekkori problémából kiindulva próbálunk eljutni azokhoz az erényekhez, amelyek irányítják úgy önmagunk, mint gyermekünk

viselkedését. Célunk, hogy egy-egy szituációban fel tudjuk ismerni a valós tényeket és problémákat, amelyeket nem befolyásolnak az érzéseink, előítéleteink, pillanatnyi lelkiállapotunk. Célunk továbbá, hogy megtanuljunk mérlegelni, hogy egyes szituációk során hogyan és kitől kérhetünk és várhatunk el segítséget.

Sashegy Óvoda